

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci

žalobkyně: **nezl. E. M.**, narozená dne X
státní příslušnost: Turecká republika
místo pobytu: X
zastoupená advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje.
2. Žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR podala za nezletilou žalobkyni dne 30. 3. 2023 její matka, paní Y. M., která následně v pohovoru uvedla, že otcem žalobkyně je pan M. M. Z rozhodovací činnosti je soudu známo, že rodiče nezletilé žalobkyně přicestovali do ČR nelegálně v nákladovém prostoru kamionu dne 12. 12. 2022. O mezinárodní ochranu v ČR žádali dvakrát neúspěšně. Poprvé podali žádosti dne 12. 12. 2022, v nichž shodně uvedli, že důvodem opuštění Turecka a neochoty se tam vrátit je pronásledování a výhrůžky muže, za něhož se matka žalobkyně odmítla provdat, přičemž na policii se dle svého tvrzení neobrátili

z obavy, že by ji mohl tento vlivný muž podplatit. O těchto žádostech rozhodl žalovaný dne 22. 2. 2023 tak, že se jim žádá z forem mezinárodní ochrany neuděluje. Toto rozhodnutí napadli oba žadatelé žalobami, které zamítl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 6. 2023, č. j. 41 Az 14/2023-20, a kasační stížnost pak odmítl NSS usnesením ze dne ze dne 27. 11. 2023, č. j. 4 Azs 268/2023-24. Následně dne 15. 1. 2024 podali oba rodiče žalobkyně opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které ale žalovaný posoudil jako nepřípustné a řízení o nich usneseními ze dne 7. 6. 2024 zastavil. Žaloby proti těmto usnesením zdejší soud zamítl rozsudky ze dne 27. 9. 2024, č. j. 78 Az 1/2024-30 a 78 Az 2/2024-29.

B) Shrnutí obsahu podání účastníků

3. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí. V žalobě uvedla, že se narodila na území ČR rodičům turecké státní příslušnosti, patřícím ke kurdské menšině, kteří rovněž v ČR žádají o mezinárodní ochranu. Žalovaný podle ní postupoval v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a s § 23c písm. c) zákona o azylu, neboť opatřil tři zprávy, které by měly mapovat situaci v Turecku, avšak z napadeného rozhodnutí nevyplývá, jak tyto zprávy aplikoval na situaci žalobkyně a jak na její situaci mají doléhat. Jestliže podle žalobkyně její rodiče ve vlastních žádostech uvedli, že je Kurdům v Turecku těžko, že jsou obviňováni z terorismu, pokud svobodně veřejně prezentují svou kurdskou příslušnost, a že jsou diskriminováni na trhu práce, není patrné, jaké zprávy k těmto důvodům žalovaný shromáždil a zda obsah těchto zpráv tvrzení rodičů žalobkyně vyvrací či nikoli. Napadené rozhodnutí je podle žalobkyně nepřezkoumatelné, neboť neuvádí, jakým způsobem tvrzení rodičů žalobkyně ohledně diskriminace Kurdů na základě shromážděných zpráv neshledal azylově relevantní. Tyto zprávy jsou navíc velmi povrchní, což konstatoval i Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 14. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023-20.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, které označil za řádně odůvodněné a skutkový stav za dostatečně zjištěný.

C) Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), s korekcí podle § 32 odst. 9 zákona o azylu. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud ve věci bez jednání.
6. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že matka žalobkyně v žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 8. 2023 uvedla, že spolu s manželem utekli do EU, aniž měli určenou cílovou zemi, že se jim v ČR líbí a chtějí by zde svou dceru, která se narodila v ČR, vychovávat a nevracet se do Turecka, neboť má obavu, že by jí tam hrozilo totéž, co jim. V pohovoru téhož dne matka žalobkyně uvedla, že všechny důvody žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně jsou totožné s důvody, které uvedla ve vlastním azylovém řízení a nic dalšího uvést nechce.
7. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobkyně je legalizace jejího pobytu v ČR, tedy sloučení rodiny a obava její zákonné zástupkyně, že by měla ve vlasti stejné potíže jako její rodiče. Při hodnocení žádosti vyšel žalovaný zejména z obsahu správních spisů k žádostem o mezinárodní ochranu rodičů žalobkyně a ze zpráv o situaci v zemi původu. Předně vyloučil možnost udělení mezinárodní ochrany podle § 12

písm. a) zákona o azylu, neboť již s ohledem na věk žalobkyně a skutečnost, že sama v Turecku nikdy nebyla, nemohla být v této zemi pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, přičemž ani rodiče žalobkyně ve svých žádostech neuvedli, že by v Turecku vyvíjeli jakoukoli činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byli pronásledováni, naopak uváděli, že neměli žádné problémy s tureckou policií ani jinými státními orgány a nebyli nikdy zadrženi ani trestně stíháni. Dále žalovaný konstatoval, že obavy z vyhrožování muže pro neuskutečnění manželského sňatku nelze označit za odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tj. podřadit pod některý z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. S odkazem na judikaturu vysvětlil, že obava z pronásledování soukromou osobou může být azylově relevantní toliko tehdy, pokud lze současně prokázat, že státní moc v zemi původu není s to či ochotna odpovídajícím způsobem ochranu před vážnou újmu zajistit, což ale nebyl posuzovaný případ, neboť rodiče žalobkyně žádné oficiální trestní oznámení na muže, z něhož mají údajné obavy, nepodali. Pokud by podle žalovaného žalobkyně (ač vysoce nepravděpodobně) po návratu do vlasti čelila v této souvislosti jakýmkoli potížím, může se ona, potažmo její rodiče, obrátit na tamní orgány veřejné moci. Dále žalovaný uvedl, že rodiče žalobkyně ve svých azylových řízeních sice také poznamenali, že se Kurdům v Turecku špatně žije a že je těžké najít v Istanbulu práci, avšak neuvedli žádné konkrétní případy, kdy by sami měli mít z důvodu příslušnosti ke kurdskému etniku jakékoli konkrétní potíže. U žalobkyně samotné je přitom existence takových potíží v minulosti vyloučena. Azylově relevantní podle žalovaného ani tvrzení matky žalobkyně, že se rodině v ČR líbí a chtějí zde žalobkyni vychovávat, neboť poskytnutí azylu slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších práv a nikoli k běžné legalizaci pobytu cizince. Rodiče žalobkyně se však podle žalovaného namísto pokusu využít některý z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, rozhodli zaplatit neúměrně vysokou částku pachatelům obchodu s lidmi a přicestovat do ČR nelegálně v nákladovém prostoru kamionu. Dále podle žalovaného žalobkyně nesplnila ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, tj. azylu za účelem sloučení rodiny, neboť žádnému z jejích rodinných příslušníků azyl v ČR udělen nebyl, jakož ani podmínky pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu, neboť rodiče žalobkyně, na nichž je tato vzhledem ke svému věku zcela závislá, jsou svéprávní a práceschopní a mohou si v zemi původu na své živobytí vydělat. Konečně žalovaný neshledal ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalobkyni ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu, neboť jí podle něj v Turecku nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy v podobě trestu smrti, mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestání, s ohledem na situaci v zemi ani nebezpečí v souvislosti s mezinárodním či vnitřním ozbrojeným konfliktem, její vycestování neodporuje ani žádným mezinárodním závazkům a ani nikomu z její rodiny nebyla doplňková ochrana udělena.

8. Námitka postupu žalovaného v rozporu s § 3 správního řádu, podle něhož *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2, a v rozporu s § 23c písm. c) zákona o azylu, podle něhož *podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště, je nedůvodná.**

9. Jak již soud výše uvedl, matka žalobkyně ztotožnila důvod, pro který žádá pro žalobkyni o mezinárodní ochranu, s důvodem, pro který žádala o mezinárodní ochranu ona sama. Žalovaný proto postupoval zcela správně, pokud možné zákonné důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany posuzoval optikou skutečností, uváděných matkou žalobkyně v její vlastní žádosti.
10. Matka žalobkyně v první žádosti ze dne 12. 12. 2022 za jediný důvod opuštění Turecka uváděla obavu z muže, který si ji chtěl vzít za manželku, přičemž oba rodiče žalobkyně vysvětlovali své neobrácení se na tureckou policii jen obavou, že by ji mohl vlivný pronásledovatel matky podplatit. Krajský soud v Brně následně v rozsudku ze dne 30. 6. 2023, č. j. 41 Az 14/2023-20, k této argumentaci rodičů žalobkyně uvedl, že jejich subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům nevyplývala z žádné objektivní skutečnosti ani předchozí špatné zkušenosti a neospravedlňovala tak jejich rezignaci na využití ochrany tureckými státními orgány. Z tohoto rozsudku také vyplývá, že teprve v žalobách rodiče žalobkyně nově argumentovali přesvědčením, že by jim turecká policie nepomohla s ohledem na jejich kurdskou národnost. Krajský soud v Brně však zdůraznil, že s hledem na neuplatnění této námitky v azylovém řízení nebylo možné žalovanému vytýkat, že si neopatřil dostatek podkladů k dostupnosti ochrany v Turecku speciálně ve vztahu ke Kurdům, přičemž ze shromážděných zpráv o zemi původu žalobců podle něj nevyplynula žádná informace o tom, že by Kurdům v Turecku obecně nebyla vnitřní ochrana dostupná.
11. V opakované žádosti ze dne 18. 1. 2024 matka žalobkyně doplnila, že si s manželem v ČR již zvykli, že se v Turecku necítí tak dobře jako tady, že Kurdové mají v Turecku těžký život a že tady mají lidé klidně pověšené kurdské vlajky a nikdo je neobviňuje z terorismu, přičemž kdyby se vrátili s manželem do Turecka, museli by začínat od nuly, neboť své finance utratili za cestu. Tvzení o těžkém životě Kurdů v Turecku však žalovaný a shodně s ním i zdejší soud v rozsudku ze dne 27. 9. 2024, č. j. 78 Az 2/2024-29 pro jeho obecnost nekvalifikoval jako nově tvrzený důvod žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž pouze jako závěrečný komentář, jímž matka žalobkyně dokreslovala, proč chce s rodinou zůstat v ČR. Zdejší soud proto dospěl k závěru, že opakovaná žádost matky žalobkyně byla žalovaným oprávněně vyhodnocena jako nepřípustná a že v takovém případě nebyl žalovaný povinen zaměřit se při zjišťování situace v zemi původu na „kurdskou“ otázku, nýbrž byl povinen zabývat se výhradně tím, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu matky žalobkyně, která by mohla zakládat opodstatněnost její nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tuto povinnost pak podle soudu žalovaný splnil tím, že opatřil *Informaci OAMP – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv* ze dne 4. 8. 2023, z níž v napadeném rozhodnutí učinil závěr, že k zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, nedošlo. S tímto hodnocením se soud ztotožnil, neboť podle jeho závěru vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008–71, podle kterého „*informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné*“, přičemž zpráva, kterou žalovaný obstaral, je nadále zcela aktuální a svědčí o celkem klidné a stabilní politické a bezpečnostní situaci v Turecku.
12. Shledal-li krajský soud zjištění žalovaného o situaci v zemi původu dostatečná v řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věci matky žalobkyně, považuje je za dostatečná i v tomto řízení o azylové žádosti žalobkyně samotné, v němž matka žalobkyně odkázala na řízení vlastní.

Kromě výše uvedené informace OAMP ze dne 4. 8. 2023 vyšel žalovaný v tomto řízení i z Informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024, č. j. 131150-6/2023-MZV-LPTP a Informace MZV ČR ze dne 16. 3. 2022, č. j. 103966-6/2022-MZV-LPTP, přičemž z žádného z těchto podkladů nevyplývá informace zakládající důvod obávat se, že by žalobkyně mohla v Turecku čelit jakémukoli azylově relevantnímu jednání ze strany veřejné moci nebo by jí tam mělo hrozit azylově relevantní nebezpečí. Ani v tomto řízení ale nebyl žalovaný povinen opatřovat specifické informace týkající se života kurdské etnické menšiny, neboť matka ani otec žalobkyně v žádostech o mezinárodní ochranu neuvedli žádnou konkrétní událost, kdy by v Turecku čelili jakýmkoli konkrétním potížím s orgány veřejné moci z důvodu své příslušnosti ke kurdskému etniku. Matka žalobkyně ve své žádosti neuvedla, že by důvodem jejího odchodu z Turecka, či neochoty se tam vrátit, bylo její obvinění z terorismu z důvodu vyvěšování kurdské vlajky, její zmínka o možném obviňování Kurdů z terorismu pro takové projevy byla v opakované žádosti zcela obecná. Ani otec žalobkyně ve své žádosti neuváděl jako důvod odchodu z Turecka, či neochoty se tam vrátit, svou vlastní zkušenost s diskriminací na trhu práce pro kurdský původ, nýbrž pouze obecně v opakované žádosti uvedl, že Kurdové mají obtíže v Istanbulu sehnat a udržet si práci (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 9. 2024, č. j. 78 Az 1/2024-30). Žalovaný tudíž nebyl povinen opatřovat v řízení o žádosti žalobkyně specifické další informace o životě Kurdů v Turecku, neboť zde nebyla žádná tvrzení rodičů žalobkyně v tomto směru, která by měl žalovaný pomocí podrobnějších zpráv o zemi původu žalobkyně vyvracet.

13. Shledal-li žalovaný, a následně i soud, že hrozba újmy nebo pronásledování matky i otce žalobkyně v Turecku z azylově relevantního důvodu není reálná a jejich vycestování do země původu je možné, platí tentýž závěr i pro žalobkyni, která je ročním děvčátkem, zcela na svých rodičích závislým.
14. Důvody, pro které Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023-20, zrušil rozhodnutí žalovaného ve věci jiného kurdského žadatele o mezinárodní ochranu, nejsou na posuzovaný případ aplikovatelné pro zásadní odlišnost azylového příběhu žalobkyně a tamějšího žadatele. Zatímco matka žalobkyně, která ztotožnila důvody žádosti žalobkyně s jejími vlastními důvody, označila za příčinu svého odchodu z Turecka a obav o návrat pronásledování soukromou osobou, přičemž přiznala, že se na tamní policii vůbec neobrátila nikoli z důvodu svého kurdského původu, nýbrž z důvodu obav, že její vlivný pronásledovatel policii podplatí, žadatel ve věci řešené Krajským soudem v Praze přicestoval dle svého tvrzení do ČR z důvodu, že v Turecku nemohl jako Kurd trvalou práci sehnat, neboť jej pro jeho národnost nikde nechtěli déle zaměstnat, dále uvedl, že v únoru 2018 na něj zaútočili v Izmiru tři příslušníci policie proto, že mluvil kurdsky, přičemž incident se odehrál na veřejnosti a trval asi 15 minut, aniž kdokoli z přihlížejících zasáhl, a žadatel se neobrátil na policii, neboť věděl, že mu státní orgány nepomohou. Dále tamní žadatel vypověděl, že policie v Turecku provádí kontroly na ulici a v jeden den byl kontrolován i desetkrát, a že nemohl hovořit kurdsky a jeho matku odmítli ošetřit v nemocnici, neboť mluvila kurdsky. A také uvedl, že v roce 2017 sdílel na sociálních sítích názory na prezidenta a po jeho odjezdu z vlasti přišla k němu do domu na jaře 2021 asi čtyřikrát policie, přičemž požadovala, aby žalobce kvůli svým sdělením z roku 2021 přišel vypovídat, takže se domnívá, že po návratu do Turecka by byl zadržen jako jeho kamarádi, kteří byli za sdílení názorů na Facebooku po předvolání zadržení a uvěznění.
15. Krajský soud v Praze na základě takto vylíčeného azylového příběhu dospěl k závěru, že žadatel unesl břemeno tvrzení o odůvodněném strachu z pronásledování z azylově

relevantního důvodu, tj. ohledně důvodu podřaditelného pod § 12 zákona o azylu, a tudíž logicky kladl zvýšené nároky na množství a kvalitu důkazů o situaci v zemi, které byl žalovaný povinen obstarat, a to jak těch, které by tvrzení žadatele o problematickém postavení Kurdů v Turecku vyvracely, tak těch, které by je podporovaly. Na případ žalobkyně se zcela odlišným azylovým příběhem jsou však závěry tohoto rozsudku neaplikovatelné. Matka žalobkyně, která ve vztahu k důvodům žádosti žalobkyně zcela odkázala na vlastní azylový příběh, žádnou konkrétní potíž v Turecku vyplývající z její příslušnosti ke kurdské menšině nevedla.

16. Závěrem soud dodává, že institut mezinárodní ochrany neslouží k pouhé legalizaci pobytu na území ČR. Matka žalobkyně by měla s ohledem na shora uváděné okolnosti využít k legalizaci pobytu žalobkyně v ČR instrumenty vyplývající ze zákona o pobytu cizinců v ČR.

D) Závěr a náklady řízení

17. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 30. září 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně